

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2018/1806

2018 m. lapkričio 14 d.

nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašus**(kodifikuota redakcija)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastą teisėkūros procedūrą ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001 ⁽²⁾ buvo keletą kartų iš esmės keičiamas ⁽³⁾. Dėl aiškumo ir racionalumo tas reglamentas turėtų būti kodifikuotas;
- (2) šis reglamentas pateikia visiškai suderintas nuostatas dėl trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorės sienas, privalo turėti vizas (toliau taip pat – vizos reikalavimas), ir tų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas;
- (3) sprendimą dėl trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas taikomas arba netaikomas, reikėtų kiekvienu atveju priimti atskirai įvertinus įvairius kriterijus. Tas vertinimas turėtų būti atliekamas periodiškai ir jį atlikus galėtų būti pateikiami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų iš dalies keisti šio reglamento I priedą, kuriame išvardijamos trečiosios šalys, kurių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorės sienas, privalo turėti vizas, ir šio reglamento II priedą, kuriame išvardijamos trečiosios šalys, kurių piliečiams netaikomas reikalavimas turėti vizą kertant valstybių narių išorines sienas, kai buvimo trukmė neviršija 90 dienų per bet kurią 180 dienų laikotarpį, nepaisant galimybės tam tikromis aplinkybėmis, pavyzdžiui, įgyvendinus vizų liberalizavimo procesą arba kaip kraštutinę priemonę nustačius laikiną vizos reikalavimo netaikymo galiojimo sustabdymą (toliau taip pat – vizos reikalavimo netaikymas), iš dalies keisti tuos priedus atskirų šalių atžvilgiu;
- (4) I ir II prieduose pateikiamų trečiųjų šalių sąrašų sudėtis ir dabar, ir vėliau turėtų atitikti šiame reglamente nustatytus kriterijus. Trečiosios šalys, kurių padėtis, susijusi su tais kriterijais, pasikeitė, turėtų būti perkeltos iš vieno priedo į kitą;
- (5) I ir II prieduose turėtų būti atsižvelgiama į tarptautinės teisės raidą, dėl kurios keičiasi tam tikrų valstybių ar subjektų statusas arba pavadinimas;
- (6) kadangi Europos ekonominės erdvės susitarimas ⁽⁴⁾ panaikina vizos reikalavimus Islandijos, Lichtenšteino ir Norvegijos piliečiams, tos šalys neturėtų būti įtrauktos į II priede pateiktą sąrašą;
- (7) kadangi Europos bendrijos ir jos valstybių narių bei Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl laisvo asmenų judėjimo ⁽⁵⁾ numatytas laisvas Šveicarijos ir valstybių narių piliečių judėjimas be vizų, Šveicarija neturėtų būti įtraukta į II priede pateiktą sąrašą;
- (8) nedarant poveikio įsipareigojimams pagal tarptautines sutartis, pasirašytas valstybių narių, ir ypač atsižvelgiant į Europos Tarybos Europos susitarimą dėl vizų panaikinimo pabėgėliams, pasirašytą Strasbūre 1959 m.

⁽¹⁾ 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2018 m. lapkričio 6 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 81, 2001 3 21, p. 1).

⁽³⁾ Žr. III priedą.

⁽⁴⁾ OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

⁽⁵⁾ OL L 114, 2002 4 30, p. 6.

balandžio 20 d., sprendimas dėl vizos reikalavimo arba jo netaikymo pabėgėlio statusą turintiems asmenims ir asmenims be pilietybės turėtų būti priimamas pagal tai, kokia yra trečioji šalis, kurioje tie asmenys gyvena ir kuri išdavė jiems kelionės dokumentus. Tačiau, atsižvelgiant į skirtumus nacionalinės teisės aktuose, taikomuose pabėgėlio statusą turintiems asmenims ir asmenims be pilietybės, valstybė narė turėtų galėti nuspręsti, ar tų kategorijų asmenims turėtų būti netaikomi vizos reikalavimai tuo atveju, kai trečioji šalis, kurioje gyvena tie asmenys ir kuri išdavė jiems kelionės dokumentus, yra viena iš tų trečiųjų šalių, kurių piliečiams vizos reikalavimai netaikomi;

- (9) atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1931/2006 ⁽¹⁾, reikėtų nustatyti vizų režimo netaikymą asmenims, turintiems pasienio vietinio eismo leidimą;
- (10) turėtų būti galima valstybėms narėms nustatyti išimtis dėl vizų režimo asmenims, turintiems tam tikrus kitokius nei įprasti pasus;
- (11) ypatingais atvejais, kai leidžiama taikyti specialias vizų taisykles, turėtų būti galima valstybėms narėms tam tikroms asmenų kategorijoms netaikyti vizos reikalavimo arba taikyti juos vadovaujantis tarptautine viešąja teise ir paprotine teise;
- (12) turėtų būti galima valstybėms narėms netaikyti vizos reikalavimo pabėgėlio statusą turintiems asmenims, visiems asmenims be pilietybės, kuriems taikoma 1954 m. rugsėjo 28 d. Jungtinių Tautų konvencija dėl asmenų be pilietybės statuso ir kuriems ši konvencija netaikoma, ir mokyklos ekskursijose dalyvaujantiems moksleiviams, kai šių kategorijų asmenys gyvena trečiojoje šalyje, kuri įtraukta į šio reglamento II priede pateiktą sąrašą;
- (13) išimtis dėl vizų režimo reglamentuojančios procedūros turėtų visapusiškai atitikti dabartinę praktiką. Kai kurios valstybės narės vizos reikalavimo netaiko išvardytų trečiųjų šalių, įtrauktų į trečiųjų šalių, kurių piliečiai kirsdami valstybių narių išorines sienas privalo turėti visas, ir kurie yra ginkluotųjų pajėgų nariai, jiems keliaujant Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) ar „Partnerystės taikos labui“ reikalais, sąrašą. Tačiau dėl teisinio tikrumo šiame reglamente turėtų būti pateikta nuoroda į tuos vizos reikalavimo netaikymo atvejus, grindžiamus Sąjungos teisės nereglamentuojamais tarptautiniais įsipareigojimais;
- (14) visiškas vizos reikalavimo abipusiškumas yra tikslas, kurio Sąjunga turėtų aktyviai siekti, plėtodama savo santykius su trečiosiomis šalimis, tokiu būdu prisidedama prie Sąjungos išorės politikos patikimumo ir nuoseklumo didinimo;
- (15) jei viena iš trečiųjų šalių, įtrauktų į II priede pateiktą sąrašą, nusprendžia vienos ar kelių valstybių narių piliečiams taikyti vizos reikalavimą, turi būti imamasi priemonių nustatyti Sąjungos mechanizmą, kuris padėtų įgyvendinti minėtą tarpusavio sąveikos principą. Tas mechanizmas turėtų leisti Sąjungai solidariai pateikti atsaką, jei tokia trečioji šalis taiko vizos reikalavimą bent vienos valstybės narės piliečiams;
- (16) gavusios pranešimą iš valstybės narės, kad į II priede pateiktą sąrašą įtraukta trečioji šalis taiko vizos reikalavimą tos valstybės narės piliečiams, visos valstybės narės turėtų reaguoti bendrai, tokiu būdu pateikdamos Sąjungos atsaką į situaciją, kuri daro poveikį visai Sąjungai ir sudaro galimybę jos piliečiams taikyti skirtingas sąlygas;
- (17) siekiant užtikrinti, kad Europos Parlamentas ir Taryba tinkamai dalyvautų antrame abipusiškumo mechanizmo taikymo etape, atsižvelgiant į tai, kad vizos reikalavimo netaikymo sustabdymas visiems trečiosios šalies, įtrauktos į II priede pateiktą sąrašą, piliečiams yra ypač opus politinis klausimas ir į jo horizontalaus pobūdžio pasekmes valstybėms narėms, asocijuotosioms Šengeno šalims ir pačiai Sąjungai, visų pirma jų išorės santykiams ir bendram Šengeno erdvės veikimui, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl tam tikrų abipusiškumo mechanizmo elementų. Suteikiant tokius įgaliojimus Komisijai atsižvelgiama į politinių diskusijų dėl Sąjungos politikos dėl vizų Šengeno erdvėje poreikį. Be to, tai atspindi poreikį užtikrinti tinkamą skaidrumą ir teisinį tikrumą taikant abipusiškumo mechanizmą visiems atitinkamos trečiosios šalies piliečiams, visų pirma atliekant atitinkamą laikiną šio reglamento II priedo dalinį pakeitimą. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais ⁽²⁾. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

⁽¹⁾ 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1931/2006, nustatantis vietinio eismo per valstybių narių išorines sausumos sienas taisykles ir iš dalies keičiantis Šengeno konvencijos nuostatas (OL L 405, 2006 12 30, p. 1).

⁽²⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (18) šiuo reglamentu turėtų būti nustatytas mechanizmas, kurį taikant būtų galima laikinai sustabdyti vizos reikalavimo netaikymą į II priede pateiktą sąrašą įtrauktai trečiajai šaliai (sustabdymo mechanizmas) ekstremaliosios situacijos atveju, kai reikia skubiai reaguoti siekiant išspręsti bent vienos valstybės narės patiriamus sunkumus, ir atsižvelgiant į bendrą ekstremaliosios situacijos poveikį visai Sąjungai;
- (19) siekiant užtikrinti veiksmingą sustabdymo mechanizmo ir tam tikrų abipusiškumo mechanizmo nuostatų taikymą, visų pirma siekiant sudaryti sąlygas tinkamai atsižvelgti į visus atitinkamus veiksnius ir galimą to mechanizmo taikymo poveikį, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su atitinkamos trečiosios šalies piliečių kategorijų, kuriems turėtų būti taikomas vizos reikalavimo netaikymo laikinas sustabdymas pagal abipusiškumo mechanizmą, nustatymu ir su įgaliojimais nustatyti to sustabdymo atitinkamą trukmę, taip pat įgaliojimai dėl sustabdymo mechanizmo. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁾. Tokiems įgyvendinimo aktams priimti turėtų būti taikoma nagrinėjimo procedūra;
- (20) būtina vengti piktnaudžiavimo, kylančio dėl vizos reikalavimo netaikymo trečiosios šalies piliečių trumpalaikio buvimo atvejais, kai jie kelia grėsmę atitinkamos valstybės narės viešajai tvarkai (*ordre public*) ir vidaus saugumui, ir su tuo piktnaudžiavimu kovoti;
- (21) sustabdymo mechanizmas turėtų valstybėms narėms suteikti galimybę pranešti apie aplinkybes, dėl kurių galimas sustabdymas, ir Komisijai aktyvuoti sustabdymo mechanizmą savo iniciatyva;
- (22) visų pirma reikėtų pasirūpinti, kad naudojimąsi sustabdymo mechanizmu turėtų palengvinti trumpi lyginamieji laikotarpiai ir terminai, spartesnė procedūra, o galimos sustabdymo priežastys turėtų apimti susilpnėjusį bendradarbiavimą readmisijos srityje bei žymų grėsmių valstybių narių viešajai tvarkai ar vidaus saugumui padidėjimą. Tas susilpnėjęs bendradarbiavimas turėtų apimti žymiai padidėjusią atmetų readmisijos prašymų, įskaitant dėl trečiųjų šalių piliečių, vykusį tranzitą per atitinkamos trečiosios šalies teritoriją, procentinę dalį, kai tokia readmisijos prievolė yra numatyta Sąjungos ar jos valstybės narės ir tos trečiosios šalies sudarytame readmisijos susitarime. Be to, Komisija turėtų turėti galimybę sustabdymo mechanizmą aktyvuoti tuo atveju, kai trečioji šalis nebendradarbiauja readmisijos srityje, ypač jei Sąjunga su atitinkama trečiaja šalimi yra sudariusi readmisijos susitarimą;
- (23) sustabdymo mechanizmo tikslais žymus padidėjimas reiškia, kad viršijama 50 % riba. Jis taip pat galėtų reikšti mažesnę padidėjimą, jeigu Komisija jį laikė taikytinu konkrečiu atveju, apie kurį praneša atitinkama valstybė narė;
- (24) sustabdymo mechanizmo tikslais maža patenkinimo procentinė dalis reiškia, kad patenkinama maždaug 3 % arba 4 % prieglobsčio prašymų. Ji taip pat galėtų reikšti aukštesnę patenkinimo procentinę dalį, jeigu Komisija ją laikė taikytina konkrečiu atveju, apie kurį praneša atitinkama valstybė narė;
- (25) būtina vengti piktnaudžiavimo vizos reikalavimo netaikymu ir kovoti su šiuo reiškiniu, jeigu dėl tokio piktnaudžiavimo padidėja migracijos spaudimas, kurio priežastis yra, pavyzdžiui, padidėjęs nepagrįstų prieglobsčio prašymų skaičius, ir jei dėl piktnaudžiavimo pateikiami nepagrįsti prašymai dėl leidimo gyventi;
- (26) siekiant užtikrinti, kad laikui bėgant būtų tebevykdomi konkretūs kriterijai, kurie buvo taikomi vertinant bevizio režimo, taikomo sėkmingai užbaigus dialogą dėl vizų režimo liberalizavimo, tinkamumą, Komisija turėtų stebėti padėtį atitinkamose trečiosiose šalyse. Komisija turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į žmogaus teisių padėtį atitinkamose trečiosiose šalyse;
- (27) septynerius metus po vizų režimo liberalizavimo su konkrečia trečiaja šalimi įsigaliojimo Komisija turėtų reguliariai, bent kartą per metus, teikti ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai; ji tai turėtų daryti ir vėliau, jei Komisijos nuomone, tai būtina arba jei to prašo Europos Parlamentas ar Taryba;
- (28) prieš priimdama bet kokią sprendimą laikinai sustabdyti vizos reikalavimo netaikymą trečiosios šalies piliečiams, Komisija turėtų atsižvelgti į žmogaus teisių padėtį toje trečiojoje šalyje ir į tokio vizos reikalavimo netaikymo sustabdymo galimas pasekmes tai padėčiai;

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (29) vizos reikalavimo netaikymo sustabdymas įgyvendinimo aktu turėtų apimti tam tikras atitinkamos trečiosios šalies piliečių kategorijas, nustatytas remiantis atitinkamų rūšių kelionės dokumentais ir, jei tinka, papildomais kriterijais, pvz., jei tai asmenys, kurie į valstybių narių teritoriją vyksta pirmą kartą. Įgyvendinimo aktu turėtų būti nustatytos asmenų, kuriems sustabdymas turėtų būti taikomas, kategorijos, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, apie kurias praneša viena ar kelios valstybės narės arba Komisija, ir laikantis proporcingumo principo;
- 30) siekiant užtikrinti tinkamą Europos Parlamento ir Tarybos dalyvavimą įgyvendinant sustabdymo mechanizmą, atsižvelgiant į tai, kad klausimas dėl vizos reikalavimo netaikymo visiems į šio reglamento II priede pateiktą sąrašą įtrauktiems trečiųjų šalių piliečiams yra politiškai jautrus, ir į sustabdymo horizontalų poveikį valstybėms narėms bei pačiai Sąjungai, visų pirma kalbant apie jų išorės santykius ir bendrą Šengeno erdvės veikimą, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl sprendimo laikinai sustabdyti vizos reikalavimo netaikymą atitinkamų trečiųjų šalių piliečiams. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (31) siekiant užtikrinti vizų režimo administravimo viešumą ir susijusių asmenų informavimą, valstybės narės turėtų informuoti Komisiją ir kitas valstybes nares apie priemones, kurių jos imasi pagal šį reglamentą. Tais pačiais tikslais ta informacija turėtų būti paskelbta ir *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (32) įvažiavimo į valstybių narių teritoriją arba vizų išdavimo sąlygos neturėtų turėti įtakos taisyklėms, reglamentuojančioms kelionės dokumentų galiojimo pripažinimą;
- (33) pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatytą proporcingumo principą reglamento, nustatančio trečiąsias šalis, kurių piliečiai kirsdami išorines sienas privalo turėti vizas, ir trečiąsias šalis, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, priėmimas yra ir būtina, ir tinkama priemonė užtikrinti, kad bendra vizų politika veiktų efektyviai;
- (34) šiuo reglamentu neturėtų būti daromas poveikis prieš Reglamento (EB) Nr. 539/2001 įsigaliojimo dieną Europos bendrijos sudarytų tarptautinių susitarimų, dėl kurių reikia nukrypti nuo bendros vizų politikos, taikymui, kartu atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką;
- (35) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytame susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽¹⁾, patenkančios į Tarybos sprendimo 1999/437/EB ⁽²⁾ 1 straipsnio B punktą;
- (36) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos pasirašytame susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽³⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B ir C punktuose nurodytą sritį, tą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB ⁽⁴⁾ 3 straipsniu;
- (37) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo

⁽¹⁾ OLL 176, 1999 7 10, p. 36.

⁽²⁾ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

⁽³⁾ OLL 53, 2008 2 27, p. 52.

⁽⁴⁾ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OLL 53, 2008 2 27, p. 1).

dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽¹⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B ir C punktuose nurodytą sritį, tą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES ⁽²⁾ 3 straipsniu;

- (38) šis reglamentas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB ⁽³⁾, plėtojimas; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (39) šis reglamentas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB ⁽⁴⁾, plėtojimas; todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Šis reglamentas nustato trečiašias šalis, kurių piliečiai privalo turėti vizas ir kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, kiekvieną šalį išnagrinėjus atskirai pagal įvairius kriterijus, susijusius, *inter alia*, su neteisėta imigracija, viešąja tvarka ir saugumu, ekonomine nauda, visų pirma turizmu ir užsienio prekyba, taip pat su Sąjungos užsienio ryšiais su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, ypač atsižvelgiant į žmogaus teises ir pagrindines laisves, taip pat į poveikį regionų suderinamumui ir abipusiškumui.

2 straipsnis

Šiame reglamente „viza“ reiškia vizą, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 810/2009 ⁽⁵⁾ 2 straipsnio 2 dalies a punkte.

3 straipsnis

1. I priede išvardytų trečiųjų šalių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorines sienas, privalo turėti vizą.
2. Nedarant poveikio išipareigojimams, kylantiems iš Europos Tarybos 1959 m. balandžio 20 d. Strasbūre pasirašyto Europos susitarimo dėl vizų panaikinimo pabėgėliams, pabėgėlio statusą turintys asmenys ir asmenys be pilietybės, kirsdami valstybių narių išorės sienas, privalo turėti vizą, jei trečioji šalis, kurioje jie gyvena ir kuri jiems išdavė kelionės dokumentą, yra šio reglamento I priedo sąrašė nurodyta trečioji šalis.

4 straipsnis

1. II priedo sąrašė nurodytų trečiųjų šalių piliečiams netaikomas 3 straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas buvimui, kai jo trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.
2. Vizų režimas taip pat netaikomas šiems asmenims:
 - a) šio reglamento I priedo sąrašė nurodytų trečiųjų šalių piliečiams, turintiems valstybių narių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1931/2006 išduotą pasienio vietinio eismo leidimą, kai tie leidimo turėtojai naudojami savo teise pagal pasienio vietinio eismo režimą;

⁽¹⁾ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

⁽²⁾ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

⁽³⁾ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

⁽⁴⁾ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

⁽⁵⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (OL L 243, 2009 9 15, p. 1).

- b) moksleiviams, kurie yra šio reglamento I priedo sąrašė nurodytų trečiųjų šalių piliečiai, gyvenantys Tarybos sprendimą 94/795/TVR⁽¹⁾ taikančioje valstybėje narėje ir vykstantys į mokyklos ekskursiją kaip mokyklos moksleivių grupės, lydimos tos mokyklos mokytojo, nariai;
- c) pabėgėlio statusą turintiems asmenims ir asmenims be pilietybės, taip pat kitiems jokios šalies pilietybės neturintiems asmenims, gyvenantiems valstybėje narėje ir turintiems tos valstybės narės išduotą kelionės dokumentą.

5 straipsnis

Naujų trečiųjų šalių, kurios anksčiau buvo nurodytos tarp I ir II prieduose išvardytų trečiųjų šalių, piliečiams yra taikomi atitinkamai 3 ir 4 straipsniai, nebent Taryba, taikydama atitinkama SESV nuostata numatytą procedūrą, nuspręstų kitaip.

6 straipsnis

1. Valstybė narė gali numatyti 3 straipsnyje numatyto vizos reikalavimo išimtis arba 4 straipsnyje nurodyto vizos reikalavimo netaikymo išimtis šiems asmenims:

- a) diplomatinį, tarnybinių ir (arba) pareiginių ar specialių pasų turėtojams;
- b) civiliams orlaivių ir laivų įgulų nariams, atliekantiems savo pareigas;
- c) į krantą išlipantiems civiliams laivų įgulų nariams, kurie turi jūrininko tapatybės dokumentą, išduotą remiantis Tarptautinės darbo organizacijos 1958 m. gegužės 13 d. Konvencija Nr. 108 arba 2003 m. birželio 19 d. Konvencija Nr. 185 arba 1965 m. balandžio 9 d. Tarptautinės jūrų organizacijos konvencija dėl tarptautinės jūrų laivybos sąlygų lengvinimo;
- d) nelaimės arba avarijos atveju – įguloms ir pagalbos ar gelbėjimo misijų nariams;
- e) laivų, plaukiojančių tarptautiniuose vidaus vandenyse, civiliams įgulos nariams;
- f) tarptautinių tarpvyriausybinių organizacijų, kurių nare yra bent viena valstybė narė, ar kitų subjektų, kuriuos atitinkama valstybė narė pripažįsta tarptautinės teisės subjektais tų organizacijų ar subjektų pareigūnams išduotų kelionės dokumentų turėtojams.

2. Valstybė narė 3 straipsnyje numatyto vizos reikalavimo gali netaikyti:

- a) moksleiviui, kuris yra I priedo sąrašė nurodytų trečiųjų šalių pilietis, gyvenantis vienoje iš II priedo sąrašė nurodytų trečiųjų šalių arba Šveicarijoje ar Lichtenšteine ir vykstantis į mokyklos ekskursiją kaip moksleivių grupės, lydimos tos mokyklos mokytojo, narys;
- b) pabėgėlio statusą turintiems asmenims ir asmenims be pilietybės, jei trečioji šalis, kurioje jie gyvena ir kuri jiems išdavė kelionės dokumentą, yra viena iš II priedo sąrašė nurodytų trečiųjų šalių;
- c) NATO ir „Partnerystės taikos labui“ reikalais keliaujantiems ginkluotųjų pajėgų nariams, turintiems 1951 m. birželio 19 d. Šiaurės Atlanto sutarties šalių konvencijoje dėl šių šalių ginkluotųjų pajėgų statuso numatytus tapatybės dokumentus ir judėjimo įsakymus;
- d) nedarant poveikio Europos Tarybos 1959 m. balandžio 20 d. Strasbūre pasirašytame Europos susitarime dėl vizų panaikinimo pabėgėliams nustatytiems reikalavimams, – pabėgėlio statusą turintiems asmenims ir asmenims be pilietybės, taip pat kitiems jokios šalies pilietybės neturintiems asmenims, kurie gyvena Jungtinėje Karalystėje arba Airijoje ir turi Jungtinės Karalystės arba Airijos išduotus kelionės dokumentus, kuriuos pripažįsta atitinkama valstybė narė.

3. Valstybė narė gali numatyti 4 straipsnyje numatyto vizos reikalavimo netaikymo išimtis asmenims, kurie savo buvimo metu užsiima apmokama veikla.

7 straipsnis

Jeigu trečioji šalis, įtraukta į II priede pateiktą sąrašą, taiko vizos reikalavimą bent vienos valstybės narės piliečiams, taikomos šios nuostatos:

- a) per 30 dienų laikotarpį nuo dienos, kai trečioji šalis įgyvendina vizos reikalavimą, atitinkama valstybė narė apie tai raštu informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir Komisiją.

⁽¹⁾ 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos sprendimas 94/795/TVR dėl bendrųjų veiksmų, Tarybos priimtų remiantis Europos Sąjungos steigimo sutarties K.3 straipsnio 2 dalies b punktu, nustatančiu trečiųjų šalių moksleivių, kurie gyvena vienoje iš valstybių narių, galimybes keliauti (OL L 327, 1994 12 19, p. 1).

Tame pranešime:

- i) nurodoma vizos reikalavimo įgyvendinimo data ir atitinkamų kelionės dokumentų ir vizų tipai;
- ii) išsamiai paaiškinamos preliminarios priemonės, kurių atitinkama valstybė narė ėmėsi, siekdama užtikrinti bevizį režimą su atitinkama trečiąja šalimi, ir pateikiama visa susijusi informacija.

Informaciją apie tą pranešimą Komisija nedelsdama paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, įskaitant informaciją apie vizos reikalavimo įgyvendinimo datą ir atitinkamų kelionės dokumentų ir vizų tipus.

Jei prieš pasibaigiant šio punkto pirmoje pastraipoje nurodytam terminui trečioji šalis nusprendžia panaikinti vizos reikalavimą, pranešimas neteikiamas arba atšaukiamas, o informacija neskelbiama;

- b) Komisija iš karto po a punkto trečioje pastraipoje nurodyto paskelbimo ir konsultuodamasi su atitinkama valstybe narė, imasi veiksmų su atitinkamos trečiosios šalies valdžios institucijomis, visų pirma politikos, ekonomikos ir prekybos srityse, kad vėl būtų vėl taikomas arba įvestas bevizis režimas, ir nedelsdama informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie tuos veiksmus;
- c) jei per 90 dienų laikotarpį po a punkto trečioje pastraipoje nurodyto paskelbimo dienos ir nepaisant visų pagal b punktą atliktų veiksmų trečioji šalis nepanaikina vizos reikalavimo, atitinkama valstybė narė gali prašyti Komisijos sustabdyti vizos reikalavimo netaikymą tos trečiosios šalies tam tikrų kategorijų piliečiams. Kai valstybė narė pateikia tokį prašymą, ji apie tai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą;
- d) Komisija, svarstydamą, kokių tolesnių veiksmų imtis laikantis e, f arba h punkto, atsižvelgia į priemonių, kurių ėmėsi atitinkama valstybė narė, siekdama užtikrinti bevizį režimą susijusios trečiosios šalies atžvilgiu, rezultatus, į veiksmus, kurių imtasi laikantis b punkto, ir vizos reikalavimo netaikymo sustabdymo pasekmes Sąjungos ir jos valstybių narių išorės santykiams su atitinkama trečiąja šalimi;
- e) jei atitinkama trečioji šalis nepanaikina vizos reikalavimo, Komisija ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo a punkto trečioje pastraipoje nurodytos paskelbimo dienos ir vėliau kas laikotarpį, ne ilgesnį nei šeši mėnesiai per bendrą laikotarpį, kuris negali trukti ilgiau nei iki dienos, kurią įsigalioja f punkte nurodytas deleguotasis aktas arba dėl jo pateikiamas prieštaravimas:
 - i) atitinkamos valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva priima įgyvendinimo aktą, kuriuo laikinai sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas tam tikrų kategorijų atitinkamos trečiosios šalies piliečiams ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui. Tame įgyvendinimo akte nustatoma data, ne vėliau kaip praėjus 90 dienų po jo įsigaliojimo, nuo kurios turi įsigalioti vizos reikalavimo netaikymo sustabdymas, atsižvelgiant į valstybių narių konsulatų turimus išteklius. Priimdama vėlesnius įgyvendinimo aktus, Komisija gali pratęsti to sustabdymo laikotarpį papildomiems ne ilgesniems kaip šešių mėnesių laikotarpiams ir gali keisti atitinkamos trečiosios šalies piliečių, kurių atžvilgiu sustabdytas vizos reikalavimo netaikymas, kategorijas.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Nedarant poveikio 6 straipsnio taikymui, sustabdymo laikotarpiais visi įgyvendinimo akte nurodytų atitinkamos trečiosios šalies kategorijų piliečiai, kirsdami valstybių narių išorines sienas, privalo turėti vizą; arba

- ii) 11 straipsnio 1 dalyje nurodytam komitetui pateikia ataskaitą, kurioje įvertinama padėtis ir nurodomos priežastys, dėl kurių ji nusprendė nesustabdyti vizos reikalavimo netaikymo, ir apie tai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

Toje ataskaitoje atsižvelgiama į visus susijusius veiksnius – tokius, kaip nurodyti d punkte. Remdamiesi ta ataskaita, Taryba ir Europos Parlamentas gali rengti politines diskusijas;

- f) jei per 24 mėnesių laikotarpį nuo a punkto trečioje pastraipoje nurodytos paskelbimo dienos atitinkama trečioji šalis nepanaikina vizos reikalavimo, Komisija pagal 10 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo laikinai 12 mėnesių laikotarpiui sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas tos trečiosios šalies piliečiams. Deleguotajame akte nustatoma data, ne vėliau kaip praėjus 90 dienų po jo įsigaliojimo, kurią įsigalioja vizos reikalavimo netaikymo sustabdymas, atsižvelgiant į valstybių narių konsulatų turimus išteklius, ir juo atitinkamai iš dalies keičiamas II priedas. Tas dalinis pakeitimas turi būti daromas prie atitinkamos trečiosios šalies pavadinimo įterpiant išnašą, kurioje nurodoma, kad vizos reikalavimo netaikymas sustabdomas tos trečiosios šalies atžvilgiu, ir nurodomas to sustabdymo laikotarpis.

Nuo vizos reikalavimo netaikymo atitinkamos trečiosios šalies piliečiams sustabdymo įsigaliojimo dienos arba tuo atveju, kai pagal 10 straipsnio 7 dalį pareiškiamas prieštaravimas dėl deleguotojo akto, bet kuris įgyvendinimo aktas, priimtas pagal šio straipsnio e punktą dėl tos trečiosios šalies, nustoja galioti. Tuo atveju, jei Komisija pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kaip nurodyta h punkte, šio punkto pirmoje pastraipoje nurodytas vizos reikalavimo netaikymo sustabdymo laikotarpis pratęsiamas šešiais mėnesiais. Toje pastraipoje nurodyta išnaša atitinkamai iš dalies pakeičiama.

Nedarant poveikio 6 straipsnio taikymui, to sustabdymo laikotarpiais atitinkamos trečiosios šalies piliečiai, kurių atžvilgiu taikomas deleguotasis aktas, kirsdami valstybių narių išorines sienas, privalo turėti vizą;

- g) į kitos valstybės narės pagal a punktą pateiktą paskesnę pranešimą dėl tos pačios trečiosios šalies pagal e arba f punktą priimtų priemonių tos trečiosios šalies atžvilgiu taikymo laikotarpiu vykdomose procedūrose atsižvelgiama nepratęsiant tuose punktuose nustatytų terminų ar laikotarpių;
- h) jei per šešių mėnesių laikotarpį nuo f punkte nurodyto deleguotojo akto įsigaliojimo dienos atitinkama trečioji šalis nepanaikina vizos reikalavimo, Komisija gali pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto iš dalies pakeisti šį reglamentą, kad nuoroda į trečiąją šalį iš II priedo būtų perkelta į I priedą;
- i) procedūros, nurodytos e, f ir h punktuose, nedaro poveikio Komisijos teisei bet kada pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų iš dalies keičiamas šis reglamentas siekiant perkelti nuorodą į atitinkamą trečiąją šalį iš II priedo į I priedą;
- j) kai atitinkama trečioji šalis panaikina vizos reikalavimą, atitinkama valstybė narė nedelsdama apie tai informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir Komisiją. Komisija nedelsdama paskelbia pranešimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pagal e arba f punktą priimtas įgyvendinimo arba deleguotasis aktas, priimtas dėl atitinkamos trečiosios šalies, nustoja galioti praėjus septynioms dienoms po šio punkto pirmoje pastraipoje nurodyto paskelbimo. Jei atitinkama trečioji šalis yra nustąčiusi vizos reikalavimą dviejų ar daugiau valstybių narių piliečiams, įgyvendinimo ar deleguotasis aktas dėl tos trečiosios šalies nustoja galioti praėjus septynioms dienoms po pranešimo dėl paskutinės valstybės narės, kurios piliečiams ta trečioji šalis taikė vizos reikalavimą, paskelbimo. F punkto pirmoje pastraipoje nurodyta išnaša išbraukiama, nustojus galioti atitinkamam deleguotajam aktui. Komisija nedelsdama paskelbia informaciją apie tą galiojimo pabaigą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jei atitinkama trečioji šalis panaikina vizos reikalavimą, bet atitinkama valstybė narė apie tai nepraneša pagal šio punkto pirmą pastraipą, Komisija savo iniciatyva nedelsdama paskelbia toje pastraipoje nurodytą pranešimą, ir taikoma šio punkto antra pastraipa.

8 straipsnis

1. Nukrypstant nuo 4 straipsnio, vizos reikalavimo netaikymas trečiosios šalies, įtrauktos į II priede pateiktą sąrašą, piliečiams laikinai sustabdomas remiantis atitinkamais ir objektyviais kriterijais pagal šį straipsnį.
2. Valstybė narė gali pranešti Komisijai, jei per dviejų mėnesių laikotarpį, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu arba su paskutiniais dviem mėnesiais iki vizos reikalavimo netaikymo trečiosios šalies, įtrauktos į II priedo sąrašą, piliečiams įgyvendinimo pradžios dienos, joje susidarė viena ar daugiau toliau nurodytų aplinkybių:
 - a) žymiai padidėjęs tos trečiosios šalies piliečių, kuriems neleista atvykti arba kurie yra valstybės narės teritorijoje, bet neturi teisės joje būti, skaičius;
 - b) žymiai padidėjęs tos trečiosios šalies piliečių prieglobsčio prašymų, kurių patenkinimo procentas yra mažas, skaičius;
 - c) susilpnėjęs bendradarbiavimas readmisijos srityje su ta trečiąja šalimi, įrodytas tinkamais duomenimis, visų pirma žymiai padidėjusi atmetų valstybės narės tai trečiai šaliai pateiktų readmisijos prašymų dėl tos trečiosios šalies piliečių arba, jeigu tai numatyta Sąjungos arba tos valstybės narės ir trečiosios šalies sudarytame readmisijos susitarime, dėl trečiųjų šalių piliečių, kurie vyko tranzitu per tą trečiąją šalį, procentinė dalis;
 - d) padidėjusi rizika ar reali grėsmė valstybių narių viešajai tvarkai arba vidaus saugumui, visų pirma žymiai padidėjęs su tos trečiosios šalies piliečiais susijusių sunkių nusikalstamų veikų skaičius, ir tai pagrįsta objektyvia, konkrečia ir atitinkama informacija bei duomenimis, kuriuos pateikė kompetentingos institucijos.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytame pranešime pateikiamos priežastys, kuriomis grindžiamas pranešimas, jame pateikiami atitinkami duomenys bei statistika ir išsamiai paaiškinama, kokių preliminarių priemonių atitinkama valstybė narė ėmėsi padėčiai ištaisyti. Atitinkama valstybė narė gali savo pranešime nurodyti, kokių kategorijų atitinkamos trečiosios šalies piliečiams turi būti taikomas 6 dalies a punkte nurodytas įgyvendinimo aktas, ir pateikti tai pagrindžiančias išsamias priežastis. Komisija apie tokį pranešimą nedelsdama informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

3. Jeigu Komisija, atsižvelgusi į atitinkamus duomenis, ataskaitas ir statistiką, turi konkrečios ir patikimos informacijos apie vienoje ar daugiau valstybių narių susidarančias aplinkybes, nurodytas 2 dalies a, b, c ar d punkte, arba jeigu trečioji šalis nebendradarbiauja readmisijos srityje, ypač kai readmisijos susitarimas buvo sudarytas tarp tos trečiosios šalies ir Sąjungos, Komisija nedelsdama apie savo analizę informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą, ir taikomos 6 dalies nuostatos.

Taikant pirmą pastraipą nebendradarbiavimu readmisijos srityje gali būti laikoma, pavyzdžiui:

- readmisijos prašymų atmetimas arba jų neišnagrinėjimas deramu laiku,
- grįžimo kelionės dokumentų neišdavimas deramu laiku per readmisijos susitarime nustatytus terminus arba atsisakymas priimti Europos kelionės dokumentus, išduotus pasibaigus readmisijos susitarime nustatytiems terminams, arba
- readmisijos susitarimo nutraukimas ar sustabdymas.

4. Komisija stebi, ar trečioji šalis, kurios piliečiams atvykstant į valstybių narių teritoriją netaikomas vizos reikalavimas, Sąjungai ir tai trečiajai šaliai sėkmingai užbaigus dialogą dėl vizų režimo liberalizavimo, nuolat laikosi konkrečių reikalavimų, kurie grindžiami 1 straipsniu ir kurie buvo naudojami vertinant vizų režimo liberalizavimo jos atžvilgiu tinkamumą.

Be to, septynerius metus po vizų režimo liberalizavimo su ta trečiaja šalimi įsigaliojimo dienos Komisija reguliariai, bent kartą per metus, teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai; ji tai daro ir vėliau, jei, Komisijos nuomone, tai būtina arba jei to prašo Europos Parlamentas ar Taryba. Ataskaitoje daugiausia dėmesio skiriama trečiosioms šalims, kurias Komisija, remdamasi konkrečia ir patikima informacija, laiko nebesilaikančiomis tam tikrų reikalavimų.

6 dalis taikoma, jeigu Komisijos ataskaitoje daroma išvada, kad nebesilaikoma vieno ar kelių konkrečių reikalavimų, kalbant apie tam tikrą trečiąją šalį.

5. Komisija pagal 2 dalį pateiktus pranešimus nagrinėja atsižvelgdama į šiuos aspektus:

- a) tai, ar esama 2 dalyje nurodytų aplinkybių;
- b) valstybių narių, kuriose susidaro 2 dalyje nurodytos aplinkybės, skaičių;
- c) bendrą 2 dalyje nurodytų aplinkybių poveikį migracijos padėčiai Sąjungoje, kaip matyti iš valstybių narių pateiktų arba Komisijos turimų duomenų;
- d) Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, Europos prieglobsčio paramos biuro ar Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo) arba bet kurios kitos Sąjungos institucijos, įstaigos, organo ar agentūros, arba tarptautinės organizacijos, kompetentingos klausimais, kuriems taikomas šis reglamentas, parengtas ataskaitas, jei to reikia atsižvelgiant į aplinkybes konkrečiu atveju;
- e) atitinkamos valstybės narės informaciją, jei ji ją pateikė savo pranešime, kiek tai susiję su galimomis priemonėmis pagal 6 dalies a punktą;
- f) bendrą viešosios tvarkos ir vidaus saugumo klausimą, pasikonsultavusi su atitinkama valstybe nare.

Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie savo nagrinėjimo rezultatus.

6. Jei Komisija, remdamasi 3 dalyje nurodyta analize, 4 dalyje nurodyta ataskaita arba 5 dalyje nurodytu nagrinėjimu, ir atsižvelgdama į vizos reikalavimo netaikymo sustabdymo pasekmes Sąjungos ir jos valstybių narių išorės santykiams su atitinkama trečiaja šalimi, kartu glaudžiai bendradarbiaudama su ta trečiaja šalimi siekiant rasti alternatyvius ilgalaikius sprendimus, nusprendžia, kad reikia imtis veiksmų, arba jei paprasta valstybių narių dauguma praneša Komisijai apie 2 dalies a, b, c ar d punkte nurodytų aplinkybių egzistavimą, taikomos šios nuostatos:

- a) Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo laikinai devynių mėnesių laikotarpiui sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas atitinkamos trečiosios šalies piliečiams. Sustabdymas taikomas tam tikroms atitinkamos trečiosios šalies

piliečių kategorijoms, nustatytoms remiantis atitinkamų rūšių kelionės dokumentais ir, jei tinka, papildomais kriterijais. Nustatydamas, kurioms kategorijoms sustabdymas turi būti taikomas, Komisija, remdamasi turima informacija, įtraukia kategorijas, kurios yra pakankamai didelės, kad kiekvienu konkrečiu atveju veiksmingai padėtų panaikinti 2, 3 ir 4 dalyse nurodytas aplinkybes, kartu laikydamosi proporcingumo principo. Komisija priima įgyvendinimo aktą per vieną mėnesį nuo:

- i) 2 dalyje nurodyto pranešimo gavimo;
- ii) susipažinimo su 3 dalyje nurodyta informacija;
- iii) 4 dalyje nurodytos ataskaitos pateikimo arba
- iv) paprastos valstybių narių daugumos pranešimo apie 2 dalies a, b, c arba d punkte nurodytų aplinkybių egzistavimą gavimo.

Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Jame nustatoma data, kurią įsigalioja vizos reikalavimo netaikymo sustabdymas.

Sustabdymo laikotarpiu Komisija užmezga sustiprintą dialogą su atitinkama trečiąja šalimi, kad būtų panaikintos susidariusios atitinkamos aplinkybės.

- b) Jei šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytos aplinkybės ir toliau išlieka, Komisija ne vėliau kaip likus dviem mėnesiams iki šios dalies a punkte nurodyto devynių mėnesių laikotarpio pabaigos pagal 10 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo laikinai 18 mėnesių laikotarpiui sustabdomas II priedo taikymas visiems atitinkamos trečiosios šalies piliečiams. Deleguotasis aktas įsigalioja tą dieną, kurią nustoja galioti šios dalies a punkte nurodytas įgyvendinimo aktas, ir juo atitinkamai iš dalies pakeičiamas II priedas. Tas dalinis pakeitimas turi būti daromas šalia atitinkamos trečiosios šalies pavadinimo įterpiančią išnašą, kurioje nurodoma, kad vizos reikalavimo netaikymas sustabdomas tos trečiosios šalies atžvilgiu, ir nurodomas to sustabdymo laikotarpis.

Jei Komisija pagal 7 dalį pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, deleguotajame akte numatytas vizos reikalavimo netaikymo sustabdymo laikotarpis pratęsiamas šešiais mėnesiais. Išnaša atitinkamai iš dalies pakeičiama.

Nedarant poveikio 6 straipsnio taikymui, sustabdymo laikotarpiu atitinkamos trečiosios šalies piliečiai, kirsdami valstybių narių išorines sienas, privalo turėti vizą.

Valstybė narė, kuri pagal 6 straipsnį numato naujus vizos reikalavimo netaikymo tam tikrai trečiosios šalies, kuriai taikomas aktas, kuriuo laikinai sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas, piliečių kategorijai atvejus, praneša apie tas priemones pagal 12 straipsnį.

7. Iki deleguotojo akto, priimto pagal 6 dalies b punktą, galiojimo laikotarpio pabaigos Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą. Kartu su ataskaita gali būti pateiktas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamas šis reglamentas, siekiant nuorodą į atitinkamą trečiąją šalį iš II priedo perkelti į I priedą.

8. Jei Komisija pagal 7 dalį pateikė pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, ji gali pratęsti pagal šio straipsnio 6 dalies a punktą priimto įgyvendinimo akto galiojimą laikotarpiui, neviršijančiam 12 mėnesių. Sprendimas pratęsti įgyvendinimo akto galiojimą priimamas laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9 straipsnis

1. Ne vėliau kaip 2018 m. sausio 10 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje įvertinamas 7 straipsnyje numatyto abipusiškumo mechanizmo veiksmingumas, ir prireikus pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamas šis reglamentas. Dėl tokio pasiūlymo Europos Parlamentas ir Taryba priima sprendimą, laikydamosi įprastos teisėkūros procedūros.

2. Komisija ne vėliau kaip 2021 m. kovo 29 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje įvertinamas 8 straipsnyje numatyto sustabdymo mechanizmo veiksmingumas, ir prireikus pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamas šis reglamentas. Dėl tokio pasiūlymo Europos Parlamentas ir Taryba priima sprendimą, laikydamosi įprastos teisėkūros procedūros.

10 straipsnis

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 7 straipsnio f punkte nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2014 m. sausio 9 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. 8 straipsnio 6 dalies b punkte nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2017 m. kovo 28 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
4. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 7 straipsnio f punkte ir 8 straipsnio 6 dalies b punkte nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
5. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
6. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
7. Pagal 7 straipsnio f punktą priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per keturis mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.
8. Pagal 8 straipsnio 6 dalies b punktą priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie tą aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus tam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš.

11 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
3. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima, ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

12 straipsnis

1. Valstybės narės praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai apie priemones, kurių jos ėmėsi pagal 6 straipsnį, per penkis darbo dienas nuo tų priemonių priėmimo.
2. Komisija informaciniais tikslais skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* apie priemones, apie kurias buvo pranešta pagal 1 dalį.

13 straipsnis

Šis reglamentas nedaro įtakos valstybių narių kompetencijai, susijusiai su valstybių bei teritorinių vienetų pripažinimu ir jų institucijų išduotų pasų, kelionės bei asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų pripažinimu.

14 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 539/2001 panaikinamas.

Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal IV priede pateiktą atitikties lentelę.

15 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse pagal Sutartis.

Priimta Strasbūre 2018 m. lapkričio 14 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
A. TAJANI

Tarybos vardu
Pirmininkė
K. EDTSTADLER

I PRIEDAS

TREČIŲJŲ ŠALIŲ, KURIŲ PILIEČIAI, KIRSDAMI VALSTYBIŲ NARIŲ IŠORINES SIENAS, PRIVALO TURĖTI
VIZAS, SĄRAŠAS

1. VALSTYBĖS

Afganistanas
Alžyras
Angola
Armėnija
Azerbaidžanas
Bahreinas
Baltarusija
Bangladešas
Belizas
Beninas
Bisau Gvinėja
Bolivija
Botsvana
Burkina Fosas
Burundis
Butanas
Centrinės Afrikos Respublika
Čadas
Dominikos Respublika
Dramblio Kaulo Krantas
Džibutis
Egiptas
Ekvadoras
Eritrėja
Eswatini
Etiopija
Fidžis
Filipinai
Gabonas
Gambija
Gana
Gviana
Gvinėja
Haitis
Indija
Indonezija

Irakas
Iranas
Jamaika
Jemenas
Jordanija
Kambodža
Kamerūnas
Kataras
Kazachstanas
Kenija
Kinija
Kirgizija
Komorai
Kongas
Kongo Demokratinė Respublika
Kuba
Kuveitas
Laosas
Lesotas
Libanas
Liberija
Libija
Madagaskaras
Malavis
Maldyvai
Malis
Marokas
Mauritanija
Mianmaras/Burma
Mongolija
Mozambikas
Namibija
Nepalas
Nigerija
Nigeris
Omanas
Pakistanas
Papua ir Naujoji Gvinėja
Pietų Afrikos Respublika
Pietų Sudanas
Pusiaujo Gvinėja
Ruanda

Rusija
San Tomė ir Prinsipė
Saudo Arabija
Senegalas
Siera Leonė
Sirija
Somalis
Sudanas
Surinamas
Šiaurės Korėja
Šri Lanka
Tadžikistanas
Tailandas
Tanzanija
Togas
Tunisas
Turkija
Turkmėnistanas
Uganda
Uzbekistanas
Vietnamas
Zambija
Zimbabvė
Žaliojo Kyšulio Salos

2. DARINIAI IR TERITORINĖS VALDOS, BENT VIENOS VALSTYBĖS NARĖS NEPRIPAŽINTI KAIP VALSTYBĖS

- Kosovas, kaip nustatyta 1999 m. birželio 10 d. Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos Rezoliucijoje 1244
 - Palestinos Autonomija
-

II PRIEDAS

TREČIŲJŲ ŠALIŲ, KURIŲ PILIEČIAMS NETAIKOMAS REIKALAVIMAS TURĖTI VIZĄ KERTANT VALSTYBIŲ
NARIŲ IŠORINĖS SIENAS, KAI BUVIMO TRUKMĖ NEVIRŠIJA 90 DIENŲ PER BET KURĮ 180 DIENŲ
LAIKOTARPĮ

1. VALSTYBĖS

Albanija ⁽¹⁾

Andora

Antigva ir Barbuda

Argentina

Australija

Bahamos

Barbadosas

Bosnija ir Hercegovina ⁽¹⁾

Brazilija

Brunėjus

buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija ⁽¹⁾

Čilė

Dominika ⁽²⁾

Grenada ⁽²⁾

Gruzija ⁽³⁾

Gvatemala

Hondūras

Izraelis

Japonija

Jungtinės Amerikos Valstijos

Jungtiniai Arabų Emyratai ⁽²⁾

Juodkalnija ⁽¹⁾

Kanada

Kiribatis ⁽²⁾

Kolumbija

Kosta Rika

Malaizija

Maršalo salos ⁽²⁾

⁽¹⁾ Vizos reikalavimo netaikymas galioja tik biometrinių pasų turėtojams.

⁽²⁾ Vizos reikalavimas netaikomas nuo tos dienos, kai įsigalioja su Europos Sąjunga sudarytas susitarimas dėl bevizio režimo.

⁽³⁾ Vizos reikalavimo netaikymas galioja tik Gruzijos pagal Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) standartus išduotų biometrinių pasų turėtojams.

Mauricijus
Meksika
Mikronezija ⁽¹⁾
Moldova ⁽²⁾
Monakas
Naujoji Zelandija
Nauru ⁽¹⁾
Nikaragva
Palau ⁽¹⁾
Panama
Paragvajus
Peru ⁽¹⁾
Pietų Korėja
Rytų Timoras ⁽¹⁾
Saliamono salos
Salvadoras
Samoa
San Marinas
Seišeliai
Sent Kitsas ir Nevis
Sent Lusija ⁽¹⁾
Sent Vinsentas ir Grenadinai ⁽¹⁾
Serbija (išskyrus Serbijos Koordinavimo direktorato (serbų kalba: *Koordinaciona uprava*) išduotų Serbijos pasų turėtojus) ⁽³⁾
Singapūras
Šventasis Sostas
Tonga ⁽¹⁾
Trinidadas ir Tobagas
Tuvalu ⁽¹⁾
Ukraina ⁽⁴⁾
Urugvajus
Vanuatu ⁽¹⁾
Venesuela

⁽¹⁾ Vizos reikalavimas netaikomas nuo tos dienos, kai įsigalioja su Europos Sąjunga sudarytas susitarimas dėl bevizio režimo.

⁽²⁾ Vizos reikalavimo netaikymas galioja tik Moldovos biometrinių pasų, išduotų laikantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (TCAO) standartų, turėtojams.

⁽³⁾ Vizos reikalavimo netaikymas galioja tik biometrinių pasų turėtojams.

⁽⁴⁾ Vizos reikalavimo netaikymas galioja tik biometrinių pasų, Ukrainos išduotų laikantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) standartų, turėtojams.

2. KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKOS SPECIALIEJI ADMINISTRACINIAI REGIONAI

Honkongo SAR ⁽¹⁾

Makao SAR ⁽²⁾

3. BRITANIJOS PILIEČIAI, KURIE PAGAL SĄJUNGOS TEISĘ NĖRA JUNG TINĖS DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS KARALYSTĖS PILIEČIAI

Britanijos piliečiai (užjūrio teritorijų)

Britanijos užjūrio teritorijų piliečiai (BOTC)

Britanijos užjūrio piliečiai (BOC)

Britanijos saugomi asmenys (BPP)

Britanijai pavaldūs subjektai

4. DARINIAI IR TERITORINĖS VALDOS, BENT VIENOS VALSTYBĖS NARĖS NEPRIPAŽINTI KAIP VALSTYBĖS

Taivanas ⁽³⁾

—

⁽¹⁾ Vizos reikalavimo netaikymas galioja tik asmenims, turintiems Honkongo specialiojo administracinio regiono pasus.

⁽²⁾ Vizos reikalavimo netaikymas galioja tik asmenims, turintiems Makao SAR pasus.

⁽³⁾ Vizos reikalavimo netaikymas galioja tik Taivano išduotų pasų, kuriuose yra nurodytas asmens tapatybės kortelės numeris, turėtojams.

III PRIEDAS

PANAIKINAMAS REGLAMENTAS IR JO VĖLESNIŲ PAKEITIMŲ SĄRAŠAS

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001
(OL L 81, 2001 3 21, p. 1)

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2414/2001
(OL L 327, 2001 12 12, p. 1)

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 453/2003
(OL L 69, 2003 3 13, p. 10)

2003 m. Stojimo akto II priedo 18 punkto B papunktis

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 851/2005
(OL L 141, 2005 6 4, p. 3)

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1791/2006
(OL L 363, 2006 12 20, p. 1)

Tik 1 straipsnio 1 dalies vienuolikta įtrauka,
kiek susiję su Reglamentu (EB) Nr. 539/2001, ir
priedo 11 punkto B papunkčio 3 dalis

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1932/2006
(OL L 405, 2006 12 30, p. 23)

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1244/2009
(OL L 336, 2009 12 18, p. 1)

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES)
Nr. 1091/2010 (OL L 329, 2010 12 14, p. 1)

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES)
Nr. 1211/2010 (OL L 339, 2010 12 22, p. 6)

Tarybos reglamentas (ES) Nr. 517/2013
(OL L 158, 2013 6 10, p. 1)

Tik 1 straipsnio 1 dalies k punkto ketvirta
įtrauka ir priedo 13 punkto B papunkčio 2 dalis

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES)
Nr. 610/2013 (OL L 182, 2013 6 29, p. 1)

Tik 4 straipsnis

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES)
Nr. 1289/2013 (OL L 347, 2013 12 20, p. 74)

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES)
Nr. 259/2014 (OL L 105, 2014 4 8, p. 9)

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES)
Nr. 509/2014 (OL L 149, 2014 5 20, p. 67)

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES)
2017/371 (OL L 61, 2017 3 8, p. 1)

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES)
2017/372 (OL L 61, 2017 3 8, p. 7)

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES)
2017/850 (OL L 133, 2017 5 22, p. 1)

IV PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 539/2001	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
1 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	3 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	3 straipsnio 2 dalis
1 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	4 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 2 dalies antros pastraipos įžanginiai žodžiai	4 straipsnio 2 dalies įžanginiai žodžiai
1 straipsnio 2 dalies antros pastraipos pirma įtrauka	4 straipsnio 2 dalies a punktas
1 straipsnio 2 dalies antros pastraipos antra įtrauka	4 straipsnio 2 dalies b punktas
1 straipsnio 2 dalies antros pastraipos trečia įtrauka	4 straipsnio 2 dalies c punktas
1 straipsnio 3 dalis	5 straipsnis
1 straipsnio 4 dalis	7 straipsnis
1a straipsnio 1 ir 2 dalys	8 straipsnio 1 ir 2 dalys
1a straipsnio 2a dalis	8 straipsnio 3 dalis
1a straipsnio 2b dalis	8 straipsnio 4 dalis
1a straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 5 dalis
1a straipsnio 4 dalis	8 straipsnio 6 dalis
1a straipsnio 5 dalis	8 straipsnio 7 dalis
1a straipsnio 6 dalis	8 straipsnio 8 dalis
1b straipsnis	9 straipsnio 1 dalis
1c straipsnis	9 straipsnio 2 dalis
2 straipsnis	2 straipsnis
4 straipsnis	6 straipsnis
4a straipsnis	11 straipsnis
4b straipsnio 1 ir 2 dalys	10 straipsnio 1 ir 2 dalys
4b straipsnio 2a dalis	10 straipsnio 3 dalis
4b straipsnio 3 dalis	10 straipsnio 4 dalis
4b straipsnio 3a dalis	10 straipsnio 5 dalis
4b straipsnio 4 dalis	10 straipsnio 6 dalis
4b straipsnio 5 dalis	10 straipsnio 7 dalis
4b straipsnio 6 dalis	10 straipsnio 8 dalis
5 straipsnis	12 straipsnis
6 straipsnis	13 straipsnis
7 straipsnis	14 straipsnis
8 straipsnis	15 straipsnis
I priedas	I priedas
II priedas	II priedas
—	III priedas
—	IV priedas